

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

**Η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η Διαρκής
Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων και η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής
και Εμπορίου της Βουλής των Ελλήνων**

συνήλθαν σε κοινή συνεδρίαση, υπό την προεδρία του Αντιπροέδρου της Βουλής κυρίου Ιωάννη Τραγάκη, την Τετάρτη 20 Φεβρουαρίου 2013, προκειμένου να εξετάσουν την Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών, σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση των προϊόντων καπνού και των συναφών προϊόντων» (COM (2012)788).

Τα μέλη των ως άνω Επιτροπών, έχοντας λάβει υπόψη :

- Το κείμενο της πρότασης οδηγίας,
- Τα ενημερωτικά σημειώματα του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Την προφορική εισήγηση του Υπουργού Υγείας κ. Ανδρέα Λυκουρέντζου
- Την προφορική εισήγηση της Γενικής Γραμματέως Δημόσιας Υγείας κ. Χριστίνας Παπανικολάου
- Την προφορική εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Διεθνών Σχέσεων κ. Δημήτρη Μελά

Κατέληξαν ομόφωνα στην ακόλουθη γνώμη:

Νομική Βάση

Ο γενικός στόχος της Προτάσεως Οδηγίας, η οποία αναθεωρεί την Οδηγία 2001/37/ΕΚ είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ειδικότερα α. η επικαιροποίηση των ήδη εναρμονισμένων τομέων, β. η εξέταση όσων εκ των σχετικών με τα διάφορα προϊόντα μέτρων δεν καλύπτονται από την Οδηγία για τα Προϊόντα Καπνού (ΟΠΚ) και γ. η εξασφάλιση ότι δεν θα υπάρξει καταστρατήγηση των διατάξεων της οδηγίας μέσω της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που δεν συμμορφώνονται με την ΟΠΚ. Επομένως ορθώς επιλέγεται το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ ως νομική βάση. Η προστασία της υγείας αναφέρεται μόνο παρεμπιπτόντως κατ' επίκληση της παραγράφου 3 του άρθρου 114 και όχι ως κύριος σκοπός της, σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή, στις προτάσεις που υποβάλλει κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 114, θα πρέπει να επιδιώκει την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας.

Θέσεις – Παρατηρήσεις

Επί της ουσίας των διατάξεων της Πρότασης Οδηγίας παρατηρούνται τα εξής

- Κατάργηση συγκεκριμένων προϊόντων (άρθρο 12)

Η Πρόταση Οδηγίας προβλέπει την κατάργηση συγκεκριμένων προϊόντων καπνού ως παραπλανητικών, όπως τα τσιγάρα με διάμετρο κάτω των 7,5 χιλιοστών, ή τα τσιγάρα με γεύση μέντας. Ωστόσο, από τις σχετικές εκθέσεις δεν προκύπτει ότι οι προβλέψεις αυτές θα εξυπηρετήσουν τους στόχους της Οδηγίας. Αντιθέτως, αποτελούν παρέμβαση στην εσωτερική αγορά και τον ελεύθερο ανταγωνισμό στον κλάδο της καπνοβιομηχανίας, καθώς είναι βέβαιο ότι οι καπνιστές αυτοί είτε θα επιλέξουν καπνικά προϊόντα της ευρέως διαδεδομένης διαμέτρου για να ικανοποιήσουν την καπνιστική του συνήθεια, επομένως προϊόντα των μεγάλων

καπνοβιομηχανιών, είτε θα καταφύγουν σε λαθραία προϊόντα τα οποία δεν ακολουθούν τις διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου που διέπουν τη λειτουργία των ευρωπαϊκών καπνοβιομηχανιών και ενδέχεται να είναι περισσότερο επιβαρυντικά για την υγεία των καταναλωτών. Μία παράπλευρη συνέπεια της ενίσχυσης του λαθρεμπορίου είναι και η μείωση των δημόσιων εσόδων.

Σημειώνεται ότι η διάταξη αυτή δεν είχε αρχικά συμπεριληφθεί στις προτάσεις της υπό αναθεώρησης οδηγίας κατά το στάδιο της Δημόσιας Διαβούλευσης, γεγονός που προσκρούει στην προβλεπόμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαδικασία για την έξυπνη νομοθεσία. Το γεγονός αυτό, σε πρακτικό επίπεδο στέρξε τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους παράγοντες (stakeholders) να επιχειρηματολογήσουν σχετικά.

- Λεκτικές προειδοποιήσεις επί των συσκευασιών – συνδυασμένες προειδοποιήσεις – πρόβλεψη ελάχιστων διαστάσεων - χρήση φωτογραφιών (άρθρα 8 και 9)

Οι ρυθμίσεις που εισάγει η πρόταση οδηγίας σχετικά με το ποσοστό εμβαδού που θα πρέπει να καταλαμβάνει η προειδοποιητική σήμανση και τις ελάχιστες διαστάσεις προειδοποιήσεων οδηγεί προς την κατεύθυνση της πλήρους τυποποιημένης συσκευασίας και συνεπακόλουθα στην κατάργηση συγκεκριμένων τύπων πακέτου, γεγονός που δεν συμβάλλει κατά κανένα τρόπο στους στόχους της προτεινόμενης οδηγίας. Αντιθέτως, η ομοιομορφία στις διαστάσεις των πακέτων σε συνδυασμό με την κάλυψη σε ποσοστό 75% από φωτογραφίες, οδηγεί σε περαιτέρω στρέβλωση του ανταγωνισμού, ευνοώντας τα σήματα των πολυεθνικών εταιρειών. Η εξάλειψη διαφοροποίησης στη συσκευασία και η αδυναμία προβολής των κατατεθειμένων εμπορικών σημάτων πρόκειται να περιορίσει τον ανταγωνισμό στο πεδίο των τιμών, εις βάρος της ποιότητας των καπνών, και κατ' επέκταση εις βάρος της δημόσιας υγείας. (Σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο οι παράγοντες που επηρεάζουν στην επιλογή συγκεκριμένου προϊόντος είναι α. η γεύση του καπνού β. η συγκεκριμένη μάρκα γ. η τιμή δ. τα ποσοστά νικοτίνης, πίσσας και διοξειδίου του άνθρακα ε. η συσκευασία).

Αναφορικά με την Αρχή της Επικουρικότητας είναι χρήσιμο να εξεταστούν οι ανωτέρω σημειωμένες διαφορές που αφορούν στην εφαρμογή της αρχής αυτής.

Αρχή της Επικουρικότητας

Επισημαίνεται ότι η αρχή της επικουρικότητας αφορά στην εφαρμογή της αρχής της ελάχιστης παρέμβασης. Η αρχή αυτή σημαίνει ότι η κρατική παρέμβαση είναι δικαιολογημένη μόνο όταν η αγορά δεν λειτουργεί αποτελεσματικά ή όταν η παρέμβαση αυτή είναι απαραίτητη για την επίτευξη του κοινωνικού συμφέροντος. Η αρχή της επικουρικότητας σημαίνει ότι η κρατική παρέμβαση είναι δικαιολογημένη μόνο όταν η αγορά δεν λειτουργεί αποτελεσματικά ή όταν η παρέμβαση αυτή είναι απαραίτητη για την επίτευξη του κοινωνικού συμφέροντος.

Η Αρχή της Αναλογικότητας

Η αρχή της αναλογικότητας σημαίνει ότι η κρατική παρέμβαση πρέπει να είναι αναλογική στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Η αναλογικότητα σημαίνει ότι η κρατική παρέμβαση πρέπει να είναι αναλογική στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Η αρχή της αναλογικότητας σημαίνει ότι η κρατική παρέμβαση πρέπει να είναι αναλογική στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Η αρχή της αναλογικότητας σημαίνει ότι η κρατική παρέμβαση πρέπει να είναι αναλογική στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

Ε.Ε. Ο Πρόεδρος της Οδηγίας επιβεβαιώνει με την προϋπόθεση της κοινοποίησης των προτιμών (Άρθρο 17) τον Παιδαγωγικό Οργανισμό Υγείας με την καθοριστική συμμετοχή της προτιμολογίας του Νοεμβρίου του 2012 από τις αντίστοιχες του Πρωτοκόλλου για το Παιδαγωγικό Επιμέλημα. Οι προβλεπόμενες του άρθρου 14 της Πρωτογενούς Οδηγίας υπερβαίνουν ασφαλώς

• Προβλεπόμενες για την ιχθυοκαλλιέργεια και τα χαρακτηριστικά της προτιμολογίας των προτιμών σε δημόσια διαβούλευση. Η προτιμολογία αυτή η πρόβλεψη περιλαμβάνει τις διαδικασίες των προτιμών.

καπνό στα 27 κράτη μέλη της Ε.Ε., οι οποίες χρήζουν εναρμονίσεως και β. αν τα μέτρα που εισάγει η αναθεωρημένη πρόταση προάγουν τον επιδιωκόμενο στόχο, δηλαδή τη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

Από τα στοιχεία που παρατίθενται τόσο στην αιτιολογική έκθεση της Πρότασης Οδηγίας, όσο και στην Έκθεση Εκτίμησης Αντικτύπου δεν προκύπτει ότι οι διαφοροποιήσεις στις εθνικές πολιτικές είναι τόσο ουσιώδεις ώστε να μπορεί βάσιμα να υποστηριχθεί ότι απειλείται η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και επομένως να δικαιολογείται η παρέμβαση του ενωσιακού νομοθέτη. Αυτό θα συνέβαινε αν για παράδειγμα ορισμένα προϊόντα καπνού ήταν απαγορευμένα σε ορισμένες χώρες και ελεύθερα σε άλλες, ή αν η συσκευασίες των προϊόντων καπνού διέφεραν τόσο πολύ από χώρα σε χώρα, ώστε, μη υφισταμένων περιορισμών, να μπορεί βάσιμα να υποστηριχθεί ότι απειλείται η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, γεγονός που δεν προκύπτει ούτε από την Αιτιολογική Έκθεση, ούτε από την Έκθεση Εκτίμησης Αντικτύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Αιτιολογική Έκθεση επισημαίνει ότι στη διαμόρφωση των ποσοτικών δεδομένων της δημόσιας διαβούλευσης έπαιξαν καθοριστικό ρόλο οι εκστρατείες κινητοποίησης πολιτών, οι οποίες αντιτίθεντο στις προβλεπόμενες από την ΟΠΚ μεταρρυθμίσεις και επικαλείται τα στοιχεία έρευνας του Ευρωβαρόμετρου το Μάιο του 2012, σύμφωνα με την οποία μεγάλος αριθμός των πολιτών της Ε.Ε. τάσσεται υπέρ της υιοθέτησης μέτρων για την καταπολέμηση του καπνίσματος. Στην ίδια έρευνα ωστόσο, στο ερώτημα π.χ. αν οι προειδοποιήσεις που βρίσκονται στα πακέτα των τσιγάρων έχουν αντίκτυπο στη στάση των καταναλωτών έναντι του καπνίσματος, το 65% των ευρωπαίων πολιτών απαντά αρνητικά, ενώ στο ερώτημα αν οι προειδοποιήσεις αυτές αποτρέπουν τους νέους από το κάπνισμα το 70% των ερωτηθέντων απαντά πάλι αρνητικά. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι οι ίδιοι οι πολίτες θεωρούν ότι είναι μεν απαραίτητη η λήψη μέτρων για την καταπολέμηση του καπνίσματος, αλλά ότι τα μέτρα που προκρίνει η Επιτροπή με την αναθεωρημένη πρόταση δεν επιτυγχάνουν τους στόχους της, αναφορικά με την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας.

επιπέδου εθνικής οικονομίας.

Οι επιπτώσεις της κρίσης στην οικονομία είναι σημαντικές και οι συνέπειες της ύφεσης στην κοινωνία είναι σημαντικές. Η κατάσταση της οικονομίας είναι κρίσιμη και η αντιμετώπιση της κρίσης είναι επείγουσα. Η κυβέρνηση έχει τη δέσμευση να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης και την προστασία της κοινωνίας.

290 ZEE.

Η κατάσταση της οικονομίας είναι κρίσιμη και η αντιμετώπιση της κρίσης είναι επείγουσα. Η κυβέρνηση έχει τη δέσμευση να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης και την προστασία της κοινωνίας. Η κατάσταση της οικονομίας είναι κρίσιμη και η αντιμετώπιση της κρίσης είναι επείγουσα. Η κυβέρνηση έχει τη δέσμευση να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης και την προστασία της κοινωνίας.

βασικό στοιχείο των εθνικών πολιτικών.

Η κατάσταση της οικονομίας είναι κρίσιμη και η αντιμετώπιση της κρίσης είναι επείγουσα. Η κυβέρνηση έχει τη δέσμευση να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης και την προστασία της κοινωνίας. Η κατάσταση της οικονομίας είναι κρίσιμη και η αντιμετώπιση της κρίσης είναι επείγουσα. Η κυβέρνηση έχει τη δέσμευση να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης και την προστασία της κοινωνίας.

ανταγωνισμό και διασπορά στην αγορά.

Η κατάσταση της οικονομίας είναι κρίσιμη και η αντιμετώπιση της κρίσης είναι επείγουσα. Η κυβέρνηση έχει τη δέσμευση να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης και την προστασία της κοινωνίας. Η κατάσταση της οικονομίας είναι κρίσιμη και η αντιμετώπιση της κρίσης είναι επείγουσα. Η κυβέρνηση έχει τη δέσμευση να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης και την προστασία της κοινωνίας.